

Motion till riksdagen

1985/86:Jo740

Lars Werner m. fl. (vpk)

Nordiskt samarbete om miljöprojekt

Nordiska rådet antog på sin 33:e session i Reykjavik 1985 en rekommendation om en handlingsplan för ekonomisk utveckling och full sysselsättning. Av underlagsmaterial och protokoll framgår att insatserna på miljöområdet i stort inskränker sig till hänvisningar till resp. lands insatser för att minska svavelutsläppen. De nordiska länderna har 1982 genom ett uttalande förpliktigt sig att aktivt arbeta för att reducera svavelutsläppen och har också sedan dess arbetat för att få med ett ytterligare antal länder i den s. k. 30-procentsklubben.

De nordiska länderna har emellertid en rad andra miljöproblem som borde lösas genom gemensamma insatser och som i likhet med satsningar för att minska svaveldioxidutsläppen kräver stora investeringar. Samtidigt som sådana satsningar görs kan man räkna med att de bär frukt i ett längre perspektiv såväl när det gäller förbättringar för människor och miljö som för samhällsekonomin i respektive land.

I rapporten Norden och miljön (NU 1984:4) framkommer att det inom miljöområdet finns möjlighet till en lång rad samnordiska projekt som både är arbetskraftsintensiva och som skulle utgöra ett speciellt nordiskt bidrag i debatten om den globala miljösituationen vad gäller bättre hushållning med naturresurserna.

Sådana projekt fanns inte med i den nordiska handlingsplanen för ekonomiska utveckling och sysselsättning. Projekt som redan nämnts vid mötet i Reykjavik, bl. a. från social- och miljöutskottets föredragande, gäller avgasrening, rökgasrening, föroreningskontroll och -bekämpning, energi, skydd för biotoper etc. Vad som efterlystes var nordiska projekt för att utveckla en miljövänlig teknik som kan ge arbetstillfällen och dessutom exportmöjligheter på utomnordiska marknader. Sådana gemensamma insatser borde också kunna ge direkt samhällsekonomisk nytta.

I samband med Nordiska rådets rekommendationer överläts åt ministerrådet att utreda en ny låneordning inom Nordiska investeringsbanken. Låneordningen "skall ha till ändamål att bistå vid finansieringen av de större investeringsobjekt" som ingår i nämnda handlingsplan. Hittills har dock inga insatser på miljöområdet kommit i fråga, medan däremot ett så omdiskuterat och kontroversiellt vägprojekt som motorvägen mellan Uddevalla och Stora Höga, ett delprojekt av Scan Link ("Gyllenhammars väg"), avses finansieras med hjälp av den nya låneordningen.

Med tanke på att "stora resurskrävande motorvägssystem, vilkas syfte är att prioritera landsvägstrafiken" står för en politik som saboterar miljön

och satsningar för att minska luftföroreningar måste projekt som Scan Link dömas ut. (Enligt riksdagsbeslut den 18 december 1985.)

Mot. 1985/86
Jo740

Ett förbättrat nordiskt samarbete kring en rad miljöprojekt är däremot framtidsinriktat och skulle få ett starkt folkligt stöd. Det är vår uppfattning att Nordiska Investeringsbankens nya låneordning bör användas till investeringar på miljöområdet, typ de ovan nämnda för att utveckla miljövänlig teknik.

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan framförts föreslås

att riksdagen uttalar sig för samnordiskt arbete på miljöområdet, finansierat genom Nordiska investeringsbanken, i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 27 januari 1986

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Jörn Svensson (vpk)

Viola Claesson (vpk)

Nils Berndtson (vpk)

Inga Lantz (vpk)